

Wetenschappen • Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek

M929 - A964 Heist

De M929-A964 Heist was tussen 1955 en 1986 actief als kustmijnenveger en demagnetisatieschip voor de Belgische Zeemacht. Tijdens Project Zee - een multidisciplinair oceanografisch

Belgisch onderzoeksprogramma dat tussen 1970 en 1976 plaatsvond - werd de Heist, net als verschillende andere marineschepen, ingezet voor bemonsteringscampagnes in de Noordzee. Ook tijdens enkele latere fases van het programmatorisch onderzoek van de Noordzee kon gerekend worden op de diensten van de Heist.

De M929 Heist op zee (© Raphodon/belgian-navy.be).

Korte geschiedenis van M929 - A964 Heist

SCHEEPSWERF	Boelwerf – Temse, België
TEWATERLATING	9 juli 1955
INDIENSTNAME	4 april 1956
AFMETINGEN	44m x 8,30m x 2,60m
WATERVERPLAATSING	390 ton (geladen) 330 ton (standaard)
ROEPLETTERS	ORGT
HISTORIEK	<ul style="list-style-type: none"> • 1955 - 1958: Belgische Marine (M929) • 1958 - 1978: Belgische Marine (M929 Heist - MSC: kustmijnenveger) • 1978 - juni 1985: Belgische Marine (A964 Heist - YDG: demagnetisatieschip) • Juni 1985 - 1991: Belgische Marine (M929 Heist - MSC) • 1992: Gesloopt

De M929 Heist werd in de periode 1954-1955 gebouwd op de werf van J. Boel en zonen in Temse. De kustmijnenveger met houten romp was oorspronkelijk uitgerust met akoestisch, magnetisch en mechanisch mijnveegtuig, maar werd in 1978 verbouwd tot de A964 Heist, een demagnetisatieschip voor fregatten. Schepen die lange tijd op min of meer dezelfde koers varen, raken im-

mers gemagnetiseerd door de interactie met het aardmagnetisch veld en lopen het nog steeds bestaande gevaar om verdwaalde magnetische oorlogsmijnen in zee te doen afgaan. Door deze vaartuigen bloot te stellen aan een tegengesteld of snel wisselend magneetveld, konden ze weliswaar opnieuw gedemagnetiseerd worden. De Heist werd tussen 1978 en juni 1985 geëquipeerd voor deze functie, waarna het schip echter opnieuw omgebouwd werd naar haar oorspronkelijke vorm als kustmijnenveger. Die functie zou de - toen opnieuw - M929 Heist blijven uitoefenen tot eind 1991. In 1992 werd het schip gesloopt [1, 2].

Bijdrage aan de wetenschap

In de jaren 1970 speelde de *M929 Heist* een rol in 'Project Zee'. Eind 1970 werd door de federale overheid een belangrijke impuls gegeven aan het multidisciplinair oceanografisch onderzoek in België door de lancering van 'Project Zee', de [eerste fase van het programmatorisch onderzoek van de Noordzee](#). Tijdens deze onderneming werkten tussen 1971 en 1976 200 onderzoekers uit verschillende disciplines en van 40 universitaire labo's en wetenschappelijke instellingen samen bij het verzamelen van wetenschappelijke data en het ontwikkelen van modelleringstechnieken om de impact van natuurlijke fenomenen en antropogene (door de mens veroorzaakte) effecten op het mariene milieu te simuleren [3, 4]. Gedurende dit eerste grootschalige, interdisciplinaire en systematische marien onderzoeksprogramma in België deed de [A962 Mechelen](#) dienst als voornaamste onderzoeksplatform, maar ook andere vaartuigen, zoals de *M929 Heist* (maar o.a. ook de [M471 Hasselt](#), [M472 Kortrijk](#), de [A958 Zénobe Gramme](#), [M927 Spa](#) en de [Paster Pype](#)) werden ingezet voor bemonsteringscampagnes. Ook in de late jaren 1970 en vroege jaren 1980 werd nog een beroep gedaan op de diensten van de *Heist*, in het kader van de [tweede en de derde fase](#) van het programmatorisch onderzoek van de Noordzee ('Concerted Research Action Oceanology': 1977-1981 en 'Concerted Interuniversity Research Action North Sea': 1982-1993) [5, 6, 7, 8].

De A964 Heist in het Ierse Dublin in 1984 (belgian-navy.be).

Hoe verwijzen naar deze fiche?

VLIZ Wetenschappen (2015). *M929 – A964 Heist – Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek*. VLIZ Information Sheets, 160. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, 3 pp. (versie 13/08/2015)

Bronnen

- [1] **Van Ginderen, L.; Delgoffe, C.** (1996). Fotoboek Belgische zeemacht = Album photographique

force navale = Photobook Belgian navy 1946-1996. Vlaamse Maritieme Ruilvereniging: Antwerpen. 192 pp., 113 en 161, [details](#)

- [2] Van de Zeemacht tot de Marine (1946-2005), **op:** website De Vrienden van de sectie Marine van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis (http://www.marine-mra-klm.be/vloot_zm_marine_185.htm).
- [3] **Herman, R., Mees, J., Pirlet, H., Verleye, T., Lescrauwaet, A.K.** (2013). Marien onderzoek. In: Lescrauwaet, A.K., Pirlet, H., Verleye, T., Mees, J., Herman, R. (Eds.), *Compendium voor Kust en Zee 2013: Een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België*. Oostende, Belgium, p. 12-75., [online raadpleegbaar](#)
- [4] --, 'Phase I – Project Sea (1970-176)', op: Belspo – Welkom bij het Federaal Wetenschapsbeleid, http://www.belspo.be/belspo/NorthSea/phaseI_en.stm
- [5] Informatie verkregen via [Ruth Lagring](#) (BMM), 9 februari 2011.
- [6] Informatie verkregen via [Francis Kerckhof](#) (BMM), 19 januari 2011.
- [7] **France, P.; Van Wijk, B.; Pollentier, A.** (1992). Het oceanografisch onderzoekschip 'Belgica'. *Wa ter* 27(62): 20-24, [details](#)
- [8] Informatie verkregen via [André Pollentier](#), 21 april 2015.

